

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare nr. 154, MD-2073, Chișinău

Бул. Штефан чел Маре, 154, MD-2073, Кишинэу

19 noiembrie 2012

Nr 011-488

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art.86 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova și art.14 alin.(3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre examinare, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, semnat la Chișinău la 19 iunie 2012.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea proiectului de lege se desemnează Ministerul Justiției.

Cu stimă,

Nicolae TIMOFTI

Anexe: 44 file.

Domnului Marian LUPU,
Președintele Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O.D.P. Nr. <u>2750</u>	
- 19 -	11 2012
Crb	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 2203-76

Chișinău

7 noiembrie 2012

Domnului Nicolae TIMOFTI,
Președinte al Republicii Moldova

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, Vă înaintăm spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.814 din 6 noiembrie 2012.

Organul responsabil pentru prezentarea în Parlament este Ministerul Justiției.

Anexă 43 file.

Cu respect,

Prim-ministru

Vladimir FILAT

Hodorogja I.
250-230

RECEPUT
SECRETARATUL GUVERNULUI
Nr. 2640
04 11 2012

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 57a

din 6 noiembrie 2012

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina
privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală,
semnat la Chișinău la 19 iunie 2012**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, semnat la Chișinău la 19 iunie 2012.

Prim-ministru

Contrasemnarea

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Ministrul justiției

VLADIMIR FILAT

Iurie LEANCĂ

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.1. – Se ratifică Acordul dintre Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, semnat la Chișinău la 19 iunie 2012.

Art.2. – Ministerul Justiției și Procuratura Generală vor îndeplini măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art.3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Părții bosniace ratificarea Acordului menționat.

Președintele Parlamentului

ACORD
între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina
privind asistența juridică reciprocă în materie civilă
și penală

Chișinău, 19 iunie 2012

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA MOLDOVENEASCĂ ȘI ENGLEZĂ

ACORD
ÎNTRU REPUBLICA MOLDOVA ȘI BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA
PRIVIND ASISTENȚA JURIDICĂ RECIPROCĂ
ÎN MATERIE CIVILĂ ȘI PENALĂ

Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina (denumite în continuare Părți Contractante), aspirând la o viitoare colaborare reciprocă în domeniul asistenței juridice în materie civilă și penală, în scopul protejării eficiente a drepturilor și intereselor cetățenilor săi, precum și pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării dintre cele două state, au convenit asupra celor ce urmează:

CAPITOLUL I
PRINCIPII GENERALE

Articolul 1

Acordarea asistenței juridice

1. Părțile Contractante acordă asistență juridică reciprocă în materie civilă și penală în condițiile și termenii stabiliți de prezentul Acord.
2. În scopul prezentului Acord, noțiunile sînt definite după cum urmează:
 - a) „cauze civile” – cauzele civile, ce includ cauzele comerciale și familiale;
 - b) „cauze penale” – acțiunile penale și crimele economice;
 - c) „Parte Contractantă solicitantă” – statul care formulează cererea de asistență juridică;
 - d) „Parte Contractantă solicitată” – statul căruia îi este adresată cererea de asistență juridică;
 - e) „autoritate centrală” – autoritatea competentă a Părții Contractante solicitante sau a Părții Contractante solicitate desemnată pentru transmiterea cererilor de asistență juridică;
 - f) „autorități competente” – instanțele judecătorești, organele procuraturii și alte instituții competente ce pot apărea în procesul de acordare a asistenței juridice reciproce;
 - g) „persoană juridică” – entitățile ce dispun de personalitate juridică conform legislației Părții Contractante, pe teritoriul căreia au fost înființate și își au sediul.

Articolul 2

Protecția juridică și accesul liber

în instanțe judecătorești și alte autorități

1. Cetățenii unei Părți Contractante se bucură în instanțele judecătorești și alte instituții competente ale celeilalte Părți Contractante de protecția drepturilor lor în aceleași condiții ca și cetățenii proprii.
2. Cetățenii unei Părți Contractante au acces liber în instanțele judecătorești și alte autorități competente pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Cetățenii unei Părți Contractante pot să-și reprezinte interesele proprii, să depună cereri și să înainteze acțiuni în fața instanțelor judecătorești și altor autorități competente pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în aceleași condiții ca și cetățenii proprii ai acesteia.

3. Prevederile alineatelor 1 și 2 sînt aplicabile în egală măsură și persoanelor juridice.

Articolul 3

Modul de legătură

1. În scopul acordării asistenței juridice, precum este prevăzut de prezentul Acord, autoritățile competente ale Părților Contractante comunică prin intermediul autorităților centrale.

2. Autoritățile centrale la care se referă alineatul 1 sînt:

- pentru Republica Moldova – Ministerul Justiției și Procuratura Generală,
- pentru Bosnia și Herțegovina – Ministerul Justiției al Bosniei și Herțegovinei.

3. În cazuri de urgență, comunicarea poate fi efectuată prin intermediul Organizației Internaționale a Poliției Criminale (INTERPOL).

4. Calea diplomatică de comunicare nu este exclusă.

Articolul 4

Limba de comunicare

1. Cererea și actele anexate la aceasta se prezintă în limba oficială a Părții Contractante solicitante, însoțite de traducere în limba oficială a Părții Contractante solicitate sau în limba engleză.

2. Răspunsurile la cerere se prezintă în limba oficială a Părții Contractante solicitate, însoțite de traducere în limba oficială a Părții Contractante solicitante sau în limba engleză.

Articolul 5

Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice reciproce

1. Părțile Contractante vor suporta toate cheltuielile ocazionate de acordarea asistenței juridice pe teritoriul lor, inclusiv cheltuielile legate de administrarea probelor.

2. Cheltuielile de transport și de întreținere a martorilor și experților, legate de deplasarea acestora, sînt suportate de Partea Contractantă solicitantă. Expertul are dreptul și la onorariul de expert.

3. Cheltuielile menționate în alineatul 2 se indică în citație. La cererea martorului sau expertului, Partea Contractantă solicitantă compensează, în avans, parțial sau integral, cheltuielile menționate.

Articolul 6

Volumul asistenței juridice

Asistența juridică, în condițiile prezentului Acord, include:

- a) întocmirea, transmiterea și înmînarea de acte judiciare și extrajudiciare;
- b) audierea părților, martorilor, experților și altor persoane;
- c) efectuarea de expertize;
- d) cercetări și constatări ale faptelor;
- e) aplicarea unor măsuri de asigurare sau de conservare;
- f) verificarea documentelor;

- g) prezentarea de copii sau extrase de pe documente;
- h) recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a celor arbitrale în cauze civile,
- i) alte forme de asistență juridică acordată în cauze civile și penale.

Articolul 7

Obligația prezentării cererii

1. Solicitarea pentru acordarea asistenței juridice, conform prezentului Acord, este înaintată sub forma unei cereri scrise.
2. Cererea este înaintată de instanța judecătorească sau de altă autoritate competentă a Părții Contractante solicitante și este transmisă, prin intermediul autorităților centrale, instanței judecătorești sau altei autorități competente a Părții Contractante solicitate.

Articolul 8

Conținutul și forma cererii

1. Cererea include:

- a) denumirea autorității Părții Contractante solicitante care întocmește cererea și, în măsura posibilității, denumirea autorității Părții Contractante solicitate;
- b) numele, prenumele și patronimicul, data nașterii, reședința, profesia, cetățenia părților și calitatea procesuală a acestora și pentru persoanele juridice – denumirea și adresa sediului lor;
- c) numele și adresa reprezentanților părților, dacă dispun de aceștia;
- d) numărul și descrierea cauzei pentru care se solicită asistență juridică și, în cauzele penale, se va indica, de asemenea, calificarea juridică a infracțiunii;
- e) obiectul cererii și, în caz de necesitate, întrebările ce urmează a fi adresate persoanelor a căror audiere se solicită;
- f) declarația privind legislația aplicată;
- g) alte elemente prevăzute de prezentul Acord pentru alte feluri de asistență juridică.

2. Cererea și documentele anexate, care sînt transmise instanțelor judecătorești și/sau autorităților competente ale Părților Contractante, trebuie să fie semnate și ștampilate de instanța judecătorească sau de autoritatea competentă care le întocmește.

3. Partea Contractantă solicitată poate cere informații sau documente suplimentare necesare pentru examinarea cererii.

Articolul 9

Modul de acordare a asistenței juridice

1. Acțiunile, menționate în cerere, vor fi realizate potrivit prevederilor legislației Părții Contractante solicitate.

2. Parte Contractantă poate aplica regulile de procedură ale celeilalte Părți Contractante, la cererea celei din urmă, în cazul în care aceasta nu contravine principiilor sale fundamentale.

3. În cazul solicitării executării urgente a cererii de asistență juridică, instanța judecătorească sau autoritatea competentă argumentează aceasta prin intermediul unei scrisori.

4. Dacă cererea nu poate fi executată total sau parțial, conform alineatelor 2 și 3 ale prezentului articol, atunci Partea Contractantă solicitată va informa imediat despre aceasta Partea Contractantă solicitantă, indicând motivele neexecutării cererii.

Articolul 10

Transmiterea cererii la autoritatea competentă

Dacă autoritatea Părții Contractante solicitate nu este competentă să execute cererea, aceasta transmite cererea autorității competente, care este în drept să o execute și informează despre aceasta autoritatea competentă a Părții Contractante solicitante, prin intermediul autorităților centrale ale Părților Contractante.

Articolul 11

Imposibilitatea de a executa cererea

Dacă autoritatea Părții Contractante solicitate nu este competentă să execute cererea, și nu este identificată nici o altă autoritate competentă să execute cererea, atunci aceasta va informa imediat, prin intermediul autorităților centrale, autoritatea Părții Contractante solicitante și va restitui documentele transmise, indicând motivele neexecutării cererii.

Articolul 12

Refuzul de a acorda asistență juridică

1. Partea Contractantă solicitată poate refuza acordarea asistenței juridice, dacă nu sînt întrunite condițiile prevăzute de prezentul Acord.
2. Partea Contractantă solicitată poate refuza acordarea asistenței juridice, dacă consideră că executarea cererii pune în pericol suveranitatea sau securitatea sa, sau dacă aceasta poate fi în contradicție cu legislația sa.
3. În cazurile, cînd asistența juridică este refuzată, Părțile Contractante se informează reciproc în scris despre aceasta și indică motivele refuzului.

Articolul 13

Scutirea de legalizare

1. Documentele publice care au fost elaborate sau eliberate de instanța judecătorească sau de altă autoritate a unei Părți Contractante și care au semnată și ștampilă nu vor fi legalizate suplimentar, în scopul utilizării lor în fața autorităților celeilalte Părți Contractante.
2. În același sens, nu este necesară legalizarea suplimentară a actelor personale de identitate, dacă acestea au fost autentificate de instanța judecătorească sau de o altă autoritate competentă.
3. Prevederea alineatului 1 al prezentului articol se referă, de asemenea, la copiile actelor de identitate publice și private, care au fost autentificate de instanța judecătorească sau de o altă autoritate competentă.

Articolul 14

Autentificarea înmînării

1. Înminarea documentelor este confirmată prin dovada de înminare, care este întocmită în conformitate cu legislația Părții Contractante solicitate. Dovada de înminare trebuie să conțină informații privind locul și data înmînării, semnătura persoanei destinate, semnătura persoanei împuternicite să înmîneze documentele și ștampila autorității competente.

2. Dacă persoana destinată refuză să primească documentele, o mențiune despre motivele refuzului va fi făcută în dovada de înminare.

Articolul 15

Protecția martorilor și experților

1. Martorul sau expertul, care se prezintă în fața instanțelor judecătorești sau altor autorități competente ale Părții Contractante solicitante conform citației, indiferent de cetățenia sa, nu poate fi urmărit, deținut sau supus vreunei alte limitări a libertății sale, pentru orice fapte sau condamnări anterioare sosirii sale pe teritoriul Părții Contractante solicitante.

2. Imunitatea, prevăzută în alineatul 1, încetează să fie aplicată, dacă martorul sau expertul, fiind liber de a părăsi Partea Contractantă solicitantă, nu a părăsit-o în decurs a cincisprezece zile după audierea sa și după ce a fost informat că prezența sa nu mai este necesară. Această perioadă nu include perioada când martorul sau expertul, datorită unor motive independente de voința sa, nu a putut părăsi teritoriul Părții Contractante solicitante.

Articolul 16

Informații privind legislația

Părțile Contractante se informează reciproc, la cerere, asupra legislației în vigoare sau care a fost în vigoare în statele lor, precum și asupra aplicării acesteia de către instanțele judecătorești.

CAPITOLUL II

ASISTENȚA JURIDICĂ ÎN CAUZE CIVILE

Articolul 17

Scutirea de la plata cheltuielilor legate de asistența juridică garantată

1. La prezentare în fața instanțelor judecătorești ale unei Părți Contractante, cetățenii celeilalte Părți Contractante au dreptul de a fi scutiți de taxe și cheltuieli legate de proces și pot beneficia de asistență juridică garantată de stat pe parcursul procesului, în aceleași condiții, ca și cetățenii proprii ai acesteia.

2. Prevederile alineatului 1 sînt în egală măsură aplicabile persoanelor juridice.

Articolul 18

Acțiunile autorităților competente în executarea cererilor

1. În executarea unei cereri, autoritatea competentă solicitată aplică legislația statului său. Autoritatea competentă solicitată poate aplica, la cererea autorității competente solicitante, o procedură specială, dacă aceasta nu contravine legislației statului său.

2. La cererea autorității competente solicitante, autoritatea competentă solicitată va comunica, în timp util, locul și termenul executării cererii, pentru a oferi părții interesate posibilitatea de a asista.

Articolul 19

Stabilirea adresei persoanelor juridice și fizice

În cazul, cînd adresa persoanei juridice sau fizice, la care se referă cererea de asistență juridică, nu este cunoscută, sau dacă adresa indicată este greșită, autoritatea competentă solicitată ia toate măsurile necesare în scopul stabilirii acesteia. Dacă stabilirea adresei este

imposibilă, autoritatea competentă solicitată informează despre aceasta autoritatea competentă solicitantă.

Articolul 20

Transmiterea actelor de stare civilă

1. Autoritățile competente ale unei Părți Contractante transmit, la cerere, gratuit, autorităților competente ale celeilalte Părți Contractante, certificate de stare civilă, extrase din registrele de stare civilă, precum și copii autentificate ale hotărârilor în materie civilă, adoptate de instanțele judecătorești, dacă aceste acte se referă la cetățenii Părții Contractante solicitante.

2. Transmiterea actelor, menționate în alineatul 1, va fi efectuată prin intermediul Ministerelor de Justiție ale Părților Contractante.

CAPITOLUL III

CAUZE SUCCESORALE

Articolul 21

Principiul egalității

1. Cetățenii unei Părți Contractante pot, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, să dobândească drepturi de proprietate, în conformitate cu moștenirea legală sau testamentară, în aceleași condiții și cu același scop ca și cetățenii acelei Părți Contractante.

2. Cetățenii unei Părți Contractante pot, în baza declarației ultimei sale dorințe, să administreze proprietatea lor pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 22

Legislația aplicabilă

1. Dreptul la succesiune asupra bunurilor mobile este determinat de legislația Părții Contractante al cărei cetățean era, la data morții sale, autorul succesiunii.

2. Dreptul la succesiune asupra bunurilor imobile este determinat de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia se află acele bunuri.

3. Bunurile successorale sînt considerate mobile sau imobile în conformitate cu legislația Părții Contractante pe al cărei teritoriu sînt situate.

Articolul 23

Testamentul

1. Forma întocmirii, modificării și revocării testamentului este cea prevăzută, la data întocmirii, modificării sau revocării sale, de legislația Părții Contractante al cărei cetățean a fost defunctul sau de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia acest act a fost întocmit.

2. În privința capacității de a testa, modifica sau revoca testamentul, precum și în privința consecințelor juridice ale viciilor de voință, se aplică legislația Părții Contractante al cărei cetățean a fost defunctul la data întocmirii, modificării sau revocării testamentului.

3. În baza aceleiași legislații se stabilesc formele de dispoziții testamentare care sînt admise.

Articolul 24

Comunicarea cazurilor de deces

1. În cazul, în care cetățeanul unei Părți Contractante decedează pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, autoritatea competentă a acestei Părți notifică, cât mai curând posibil, misiunea diplomatică sau oficiul consular al celeilalte Părți Contractante despre deces, comunicind în același timp toată informația disponibilă despre moștenitori, domiciliul sau reședința lor, bunurile succesoriale, precum și despre existența unui testament. Această dispoziție se aplică și în cazul, în care autoritatea competentă a unei Părți Contractante este informată că cetățeanul celeilalte Părți Contractante a decedat pe teritoriul unui stat terț și a lăsat bunuri pe teritoriul său.

2. Misiunea diplomatică sau oficiul consular, care deține date cu privire la un deces ce a avut loc în condițiile menționate la alineatul 1, precum și cu privire la succesiune, comunică aceste date autorității competente, în vederea luării măsurilor necesare de conservare a succesiunii.

3. Dacă o succesiune este deschisă pe teritoriul unei Părți Contractante și există date despre cetățeni moștenitori ai celeilalte Părți Contractante, autoritatea competentă înștiințează despre aceasta, fără întârziere, misiunea diplomatică sau oficiul consular al acestei Părți Contractante.

CAPITOLUL IV

RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA

HOTĂRÎRILOR JUDECĂTOREȘTI ȘI ARBITRALE

Articolul 25

Hotărârile judecătorești

1. Partea Contractantă, conform prevederilor prezentului Acord, va recunoaște și va executa următoarele hotărâri judecătorești, adoptate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante:

- a) hotărârile judecătorești în cauze civile, care includ cauze comerciale și familiale;
- b) hotărârile judecătorești în cauze penale în partea, în care au fost decise cererile de proprietate.

2. Pe teritoriul Părților Contractante se recunosc, de asemenea, fără o procedură specială, hotărârile organelor de tutelă și curatelă, instituțiilor de stare civilă și ale altor instituții în cauzele civile și familiale care, în virtutea caracterului lor, nu necesită executare.

Articolul 26

Condițiile recunoașterii și executării

Hotărârile judecătorești din articolul 25 al prezentului Acord se recunosc și se execută, dacă sînt întrinite următoarele condiții:

- a) hotărîrea este în vigoare și susceptibilă de executare, conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia a fost pronunțată;
- b) conform legislației Părții Contractante, unde se recunoaște și se execută, cauza nu este exclusiv sub jurisdicția instanței judecătorești naționale sau altei autorități;
- c) partea care nu a participat la dezbateri și împotriva căreia a fost pronunțată hotărîrea, a fost la timp și legal citată pentru participare în cadrul dezbaterilor, iar, în cazul

incapacității legale de a participa la dezbateri, aceasta a fost legal reprezentată, conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia hotărîrea a fost pronunțată;

d) dacă între aceleași părți cu privire la același obiect și în aceleași temeiuri, pe teritoriul Părții Contractante, unde hotărîrea urmează a fi recunoscută sau executată, instanța judecătorească nu a pronunțat încă o hotărîre definitivă sau nu a recunoscut o altă hotărîre judecătorească străină;

e) dacă recunoașterea sau executarea nu este în contradicție cu legislația Părții Contractante unde este solicitată recunoașterea sau executarea.

Articolul 27

Hotărîrile arbitrale

1. Partea Contractantă, pe teritoriul său, recunoaște și execută hotărîrile instituției arbitrale (în continuare: hotărîri arbitrale) care sînt pronunțate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

2. Recunoașterea și executarea, prevăzute de alineatul 1 al prezentului articol, va fi refuzată dacă nu sînt întrunite următoarele condiții:

a) hotărîrea arbitrală nu este bazată pe un acord scris, prin care părțile au convenit să supună arbitrajului toate litigiile sau anumite litigii, ce ar putea să apară între ele cu privire la un raport juridic contractual sau non-contractual (în continuare: convenție de arbitraj);

b) convenția de arbitraj nu este valabilă conform legislației Părții Contractante unde este solicitată recunoașterea sau executarea;

c) instituția arbitrală nu a fost aleasă sau dezbaterile arbitrale nu au fost realizate, conform convenției de arbitraj;

d) instituția arbitrală a încălcat limitele jurisdicției sale, prevăzute de convenția de arbitraj;

e) hotărîrea arbitrală a fost anulată sau suspendată de către autoritatea Părții Contractante unde hotărîrea a fost pronunțată.

3. În situația în care instituția arbitrală a încălcat limitele jurisdicției sale, prevăzute de convenția de arbitraj, hotărîrea arbitrală este recunoscută și executată numai în partea, pentru care instituția a fost autorizată, dacă toate celelalte condiții sînt îndeplinite.

Articolul 28

Cererea de recunoaștere și executare

1. Partea interesată prezintă cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii judecătorești sau arbitrale instanței judecătorești competente a Părții Contractante, unde recunoașterea și executarea este solicitată sau instanței judecătorești competente a Părții Contractante, unde hotărîrea a fost pronunțată, care va transmite cererea, prin intermediul căii prevăzute de articolul 4 al prezentului Acord.

2. La cererea de recunoaștere și executare, partea interesată va anexa:

a) hotărîrea judecătorească în original sau copia autenticată a acesteia, cu confirmarea că hotărîrea este în vigoare și susceptibilă de executare, dacă acest fapt nu este indicat în hotărîre;

b) confirmarea că partea care nu a participat la dezbateri și împotriva căreia s-a pronunțat hotărîrea, a fost la timp și legal citată, sau dacă partea a fost în incapacitate legală de a se prezenta la dezbateri, aceasta a fost legal reprezentată, conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia a fost pronunțată decizia;

c) convenția de arbitraj în original sau copia autenticată a acesteia asupra jurisdicției instanței judecătorești alese.

Articolul 29

Procedura de recunoaștere și executare

1. Procedura de recunoaștere și executare a hotărîrii este guvernată de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia este solicitată recunoașterea și executarea.

2. Dacă hotărîrea conține soluții asupra mai multor capete de cerere care sînt disociabile, recunoașterea și executarea poate fi convenită separat.

3. Instanța judecătorească va decide asupra admisibilității cererii de recunoaștere și executare, ținînd cont de condițiile prevăzute de articolele 27 și 28 ale prezentului Acord.

Articolul 30

Efectele recunoașterii și executării hotărîrilor pe teritoriul Părții Contractante solicitate

Hotărîrile definitive, fiind deja recunoscute sau admise spre executare, vor avea aceleași efecte, ca și cele adoptate de autoritățile competente ale Părții Contractante solicitate.

CAPITOLUL V

ASISTENȚA JURIDICĂ ÎN CAUZE PENALE

Articolul 31

Asistența juridică în materie penală

1. Formele generale de asistență juridică includ în particular: conducerea și efectuarea anumitor acțiuni procesuale, urmărirea penală, cercetarea faptelor și audierea persoanelor, confiscarea sau privarea temporară de obiecte, transmiterea dosarelor, materialelor scrise și a altor obiecte, care sînt în conexiune cu procedurile penale din Partea Contractantă solicitantă și alte acțiuni ce pot apărea în procesul de acordare a asistenței juridice în materie penală.

2. La cererea pentru confiscare, privare temporară de obiecte sau audiere a persoanelor, autoritatea competentă a Părții Contractante solicitante va anexa o copie autenticată a actului privind efectuarea acestor acțiuni, eliberat de instanța de judecată sau altă autoritate competentă.

3. Obiectele și documentele, care sînt transmise pentru executarea cererii, vor fi returnate de Partea Contractantă solicitată, cît de curînd posibil, Părții Contractante solicitante, dacă aceasta nu renunță la ele.

Articolul 32

Citații

Măsurile de constrîngere nu pot fi indicate în citațiile adresate bănuیتului, învinuitului, părții vătămăte, martorului, expertului sau altor participanți în situația, în care aceștia nu se

prezintă în fața instanței judecătorești. Sancțiunea nu poate fi aplicată în privința persoanelor ce nu se prezintă în fața instanței judecătorești.

Articolul 33

Transferul temporar al persoanelor private de libertate

1. Dacă instanța judecătorească sau autoritatea competentă a unei Părți Contractante citează o persoană privată de libertate de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pentru a fi martor sau în scopul realizării unei confruntări, persoana poate fi transferată temporar pe teritoriul Părții Contractante solicitante, dacă aceasta consimte.

2. Partea Contractantă solicitantă este obligată să returneze persoana transferată temporar în perioada indicată de Partea Contractantă solicitată.

3. Transferul va fi refuzat:

- dacă persoana privată de libertate nu este de acord;
- dacă, în caz de transfer, privarea sa de libertate va fi prelungită;
- dacă, în opinia Părții Contractante solicitate, există câteva motive importante de a refuza transferul acestei persoane pe teritoriul Părții Contractante solicitante.

4. Transferul poate fi amnat dacă prezența persoanei private de libertate este necesară în cadrul procedurilor penale de pe teritoriul Părții Contractante solicitate.

5. Dacă un stat terț urmează să transmită o persoană privată de libertate de pe teritoriul unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, acesta va aplica prevederile prezentului Acord, și va aproba tranzitarea persoanei, dacă aceasta nu este cetățean al aceluși stat.

6. În cazul prevăzut de alineatul 1 al prezentului articol, persoana transferată trebuie să fie ținută în detenție pe teritoriul Părții Contractante solicitante sau, în cazul prevăzut de alineatul 5 al prezentului articol, pe teritoriul Părții Contractante solicitate pentru tranzit, cu excepția cazului, când Partea Contractantă, căreia i s-a solicitat transferul, nu a cerut eliberarea persoanei.

7. Dacă autoritățile Părții Contractante solicitate execută cererea, Partea Contractantă solicitantă este obligată să țină persoana în detenție pe parcursul aflării acesteia pe teritoriul său și să o returneze imediat Părții Contractante solicitate, după finalizarea acțiunii întreprinse de asistență juridică, cu condiția că nu este solicitată eliberarea acesteia.

8. Persoana transferată se află sub protecția prevăzută de articolul 15 al prezentului Acord.

Articolul 34

Protecția libertății personale

1. Persoana, care este citată să se prezinte în instanța judecătorească a Părții Contractante solicitante, sau care urmează a fi judecată pentru acțiunile de care se face responsabilă, indiferent de cetățenia sa, nu poate fi arestată sau supusă urmăririi penale, nu poate fi privată sau limitată în libertatea sa personală pentru acțiunile ce nu sînt indicate în citație și comise în perioada de pînă la plecarea sa de pe teritoriul Părții Contractante solicitante.

2. Limitarea libertății personale este permisă, dacă persoana citată, după ce prezența sa nu mai este necesară, rămîne mai mult de 15 zile pe teritoriul Părții Contractante solicitante, deși ar fi putut să plece, sau a revenit de bună voie pe teritoriul Părții Contractante solicitante, după ce a părăsit teritoriul acesteia.

slor

Articolul 35

Prezența la acțiunile de asistență juridică

1. În baza unei cereri motivate a autorității centrale a Părții Contractante solicitante, autoritatea centrală a Părții Contractante solicitate oferă informații despre locul și timpul executării cererii.

2. Reprezentanții autorităților competente ale Părții Contractante solicitante, persoanele implicate în procedurile penale, precum și reprezentanții lor legali, pot fi prezenți la efectuarea acțiunilor procesuale, cu consimțământul autorității competente a Părții Contractante solicitate. Aceste persoane sînt protejate conform articolului 15 al prezentului Acord.

3. Consimțământul pentru prezența reprezentanților autorităților competente ale Părții Contractante solicitante, în sensul alineatului 2 al prezentului articol, este oferit de autoritatea competentă a Părții Contractante solicitate pentru executarea cererii.

Articolul 36

Notificări din cazierul judiciar

1. Părțile Contractante se informează reciproc despre toate sentințele privind cetățenii săi, care au fost înregistrate în cazierul judiciar. Părțile Contractante vor transmite, anual, extrase din cazierele judiciare autorităților menționate în articolul 3 al prezentului Acord.

2. Părțile Contractante furnizează, la cerere, informații despre cetățenii celeilalte Părți Contractante care se află sau s-au aflat sub urmărire penală pe teritoriul său.

Articolul 37

Moduri speciale de acordare a asistenței juridice

Audierea prin intermediul conferinței video

1. În cazul în care o persoană de pe teritoriul unei Părți Contractante ar trebui să depună mărturie sau să prezinte o evaluare de expert în fața instanțelor judecătorești ale celeilalte Părți Contractante, iar prezența sa nu este necesară sau nu este posibilă, autoritatea competentă a Părții Contractante respective poate solicita o audiere prin intermediul unei conferințe video, conform condițiilor prevăzute de alineatele 2-7.

2. Partea Contractantă solicitată va aproba audierea prin intermediul conferinței video, dacă aceasta nu este în contradicție cu principiile fundamentale ale legislației sale și cu condiția deținerii mijloacelor tehnice necesare pentru acest gen de audiere. Dacă Partea Contractantă solicitată nu deține mijloacele tehnice necesare, Partea Contractantă solicitantă îi poate pune la dispoziție aceste mijloace, conform prezentului Acord.

3. Partea Contractantă solicitantă, împreună cu cererea pentru audiere prin intermediul conferinței video, va prezenta, de asemenea, informația privind motivul pentru care prezența persoanei, în vederea depunerii mărturiei sau expunerii evaluării de expert, nu este posibilă, precum și denumirea instanței judecătorești și a persoanelor prezente la audiere.

4. Instanța judecătorească a Părții Contractante solicitate citează persoana în conformitate cu legislația sa.

5. Pe parcursul audierii prin intermediul conferinței video, se vor aplica următoarele reguli:

a) instanța judecătorească sau autoritatea competentă a Părții Contractante solicitate participă la audiere, asistată de un traducător și, în caz de necesitate, va fi responsabilă de

stabilirea identității persoanei audiate și de respectarea principiilor fundamentale ale legislației sale. Dacă instanța judecătorească sau autoritatea competentă a Părții Contractante solicitate consideră că principiile fundamentale ale legislației sale au fost încălcate, vor fi întreprinse acțiuni imediate pentru audierea în conformitate cu aceste principii;

b) autoritățile competente ale Părților Contractante vor conveni, în caz de necesitate, asupra măsurilor de protecție a persoanelor audiate;

c) audierea este condusă direct de instanța judecătorească sau autoritatea competentă a Părții Contractante solicitante, conform legislației sale și instrucțiunilor acelei instanțe judecătorești sau autorități;

d) la cererea Părții Contractante solicitante sau a persoanei audiate, în caz de necesitate, Partea Contractantă solicitată va pune la dispoziție un traducător pentru persoana audiată;

e) persoana audiată poate invoca dreptul său de a nu depune mărturii conform legislației Părții Contractante solicitante.

6. Fără a modifica măsurile convenite pentru protecția persoanei, instanța judecătorească sau autoritatea competentă va menționa, în procesul verbal de audiere, ziua și data audierii, jurămintele depuse și informația despre condițiile tehnice ale audierii. Instituția autorizată a Părții Contractante solicitate va confirma că audierea a fost efectuată fără intimidarea persoanei și/sau fără aplicarea forței asupra persoanei audiate. Instituția autorizată a Părții Contractante solicitate va remite documentul menționat instituției autorizate a Părții Contractante solicitante.

7. În cazul în care experții sau martorii sînt audiați, conform prezentului articol și, fără a ține seama de obligația de a depune mărturie, refuză să depună mărturie sau depun mărturii false, fiecare din Părțile Contractante va lua măsurile necesare în vederea asigurării aplicării legislației sale naționale, în același mod ca și cînd audierea ar fi avut loc în instituțiile sale naționale.

8. Conform posibilităților și răspunsului instanței judecătorești competente, Părțile Contractante pot aplica prevederile prezentului articol în privința învinuiților și bănușilor audiați prin intermediul conferinței video. În acest caz, persoanele implicate vor fi de acord cu condițiile audierii, în conformitate cu legislația sa națională și cu instrumentele internaționale, la care ambele state sînt părți. În cazul audierii persoanelor menționate, prezența reprezentanților lor legali trebuie să fie asigurată în fața autorităților competente ale Părții Contractante solicitante. Audierea învinuiților și bănușilor este permisă numai cu consimțămîntul acestora.

9. Cheltuielile pentru realizarea audierii prin intermediul conferinței video sau pentru accesul la comunicații pe teritoriul Părții Contractante solicitate, cheltuielile pentru traducere și evaluare de expert, cheltuielile de transport pentru traducători și experți sînt achitate de Partea Contractantă solicitantă, cu excepția cazului cînd Partea Contractantă solicitată renunță, total sau parțial, la compensarea acestor cheltuieli.

Articolul 38

Preluarea urmăririi penale

1. Dacă un cetățean al unei Părți Contractante sau o persoană, care își are domiciliul sau reședința pe teritoriul său, a comis o infracțiune pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, iar acel act este pasibil de pedeapsă conform legislației ambelor state, Partea Contractantă pe

teritoriul căreia a fost comisă infracțiunea, poate cere celeilalte Părți Contractante să preia urmărirea penală.

2. Autoritățile competente ale Părții Contractante solicitate efectuează urmărirea penală în conformitate cu prevederile legislației sale.

Articolul 39

Conținutul cererii de preluare a urmăririi penale

1. Cererea de preluare a urmăririi penale va cuprinde situația de fapt, precum și datele personale ale învinutului, cetățenia, domiciliul sau reședința acestuia. Cererea va fi însoțită de următoarele:

- a) documentele originale ale cauzei penale sau copii autentificate;
- b) dovada cetățeniei, domiciliului sau reședinței persoanei în privința căreia se solicită preluarea urmăririi penale;
- c) extrasul prevederilor legislației penale a Părții Contractante solicitante cu privire la o anumită cauză penală.

2. Partea Contractantă solicitată informează Partea Contractantă solicitantă despre preluarea urmăririi penale. Dacă Partea Contractantă solicitată nu execută cererea de preluare a urmăririi penale, aceasta va informa imediat Partea Contractantă solicitantă și va restitui documentele anexate la cerere.

Articolul 40

Refuzul de a prelua urmărirea penală

Autoritatea competentă a Părții Contractante solicitate poate refuza efectuarea acțiunilor de urmărire penală, indicate în cererea de preluare a urmăririi penale. Aceste acțiuni sunt refuzate definitiv în următoarele cazuri:

- a) dacă instanța judecătorească sau autoritatea competentă a Părții Contractante solicitate a clasat cauza penală datorită lipsei de dovezi sau că acțiunea comisă nu constituie o infracțiune;
- b) dacă persoana învinuită a Părții Contractante solicitate este efectiv achitată;
- c) dacă hotărîrea instanței judecătorești a Părții Contractante solicitate a fost deja executată sau nu poate fi executată conform legislației, precum și drept rezultat al grațierii sau amnistiei;
- d) dacă hotărîrea a expirat în conformitate cu legislația Părții Contractante solicitate.

Articolul 41

Schimbul de informații referitor la urmărirea penală

Partea Contractantă solicitată informează Partea Contractantă solicitantă despre rezultatul urmăririi penale și, în acest sens, remite documentul care atestă realizarea sau nerealizarea acesteia, autentificat în modul corespunzător.

Articolul 42

Refuzul de a acorda asistență juridică

1. Cu excepția motivelor generale ce țin de refuzul de a acorda asistență juridică, prevăzute de articolul 12 al prezentului Acord, Partea Contractantă solicitată poate refuza acordarea asistenței juridice în următoarele cauze penale:

- a) dacă acțiunea, indicată în cerere, nu este posibilă de pedepsă conform legislației Părții Contractante solicitate;
 - b) dacă acțiunea constituie doar o încălcare a serviciului militar obligatoriu;
 - c) dacă acțiunea reprezintă o infracțiune politică sau este legată de o asemenea acțiune.
2. În scopul aplicării alineatului 1 al prezentului articol, nu vor fi considerate drept infracțiuni politice următoarele acțiuni:
- a) crimele împotriva umanității, reglementate de Convenția ONU din 1948 pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid;
 - b) crimele definite în articolul 50 din Convenția de la Geneva din 1949 privind ameliorarea condiției din teren pentru răniții și bolnavii din cadrul forțelor armate, Convenția de la Geneva din 1948 pentru ameliorarea condiției răniților, bolnavilor și naufragiaților din cadrul forțelor armate aflate pe mare, articolul 130 din Convenția de la Geneva din 1949 privind protecția civililor în timp de război.
 - c) toate încălcările legislației de război în vigoare, la începutul aplicării prezentului Acord și uzanțele de război existente la acel moment.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 43

Aplicarea

1. Părțile Contractante se obligă să acționeze pe parcursul executării prevederilor prezentului Acord, cu respectarea prevederilor Convenției europene pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.
2. În baza prezentului Acord, statele vor acorda asistența juridică doar pe teritoriile controlate de autoritățile competente ale Părților Contractante.

Articolul 44

Efectele Acordului

Prezentul Acord nu va afecta obligațiile existente ale Părților Contractante, care reies din alte tratate internaționale în vigoare la care acestea sînt părți.

Articolul 45

Soluționarea diferendelor

1. Orice diferend rezultat din aplicarea prezentului Acord va fi soluționat pe cale diplomatică.
2. Prezentul Acord poate fi amendat sau modificat în aceeași modalitate, precum este încheiat prezentul Acord.

Articolul 46

Valabilitatea Acordului

1. Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată și intră în vigoare la data recepționării ultimei notificări în scris, pe cale diplomatică, despre îndeplinirea de către Părțile Contractante a procedurilor interne necesare intrării lui în vigoare.

2. Fiecare Parte Contractantă poate denunța prezentul Acord printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți Contractante. Denunțarea intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni, care va începe din prima zi a lunii următoare celei în care notificarea despre denunțare a fost efectuată.

3. Indiferent de denunțarea prezentului Acord, toate informațiile cunoscute de către Părțile Contractante în baza prevederilor prezentului Acord vor continua să fie protejate conform prevederilor stipulate pînă în momentul, cînd Partea Contractantă care a oferit informațiile va scuti Partea Contractantă care a recepționat informațiile, de executarea acestei obligațiuni.

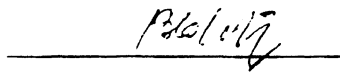
4. Denunțarea Acordului, conform prezentului articol, nu va afecta implementarea proiectelor și programelor lansate în perioada valabilității lui, dacă Părțile Contractante nu convin altfel.

Prezentul Acord este semnat la Chișinău la 19 iunie 2012 în două exemplare originale în limba engleză, precum și în limbile oficiale ale Părților Contractante, pentru Republica Moldova în limba moldovenească, iar pentru Bosnia și Herțegovina în limbile bosniacă, croată și sîrbă; toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretare, versiunea în limba engleză va prevala.

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

PENTRU BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

AGREEMENT
BETWEEN THE REPUBLIC OF MOLDOVA
AND BOSNIA AND HERZEGOVINA
ON MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CIVIL AND CRIMINAL MATTERS

The Republic of Moldova and Bosnia and Herzegovina (hereinafter referred to as Contracting Parties), wishing to further develop cooperation in the field of legal assistance in civil and criminal matters, with the aim of efficiently protecting the rights and interests of their citizens, as well as of improving overall relations and cooperation between the two states, have agreed as follows:

CHAPTER I
GENERAL PROVISIONS

Article 1

Providing legal assistance

1. The Contracting Parties shall provide mutual legal assistance in civil and criminal matters under the conditions and terms defined in this Agreement.
2. For the purpose of this Agreement, the terms below mean:
 - a) „civil matters” – civil matters which include economic and family matters;
 - b) „criminal matters” – criminal acts and economic crimes;
 - c) „requesting Contracting Party” – the state which submits the request for legal assistance;
 - d) „requested Contracting Party” – the state to which is addressed the request for legal assistance;
 - e) „central authority” – the competent authority of the requesting Contracting Party or the requested Contracting Party designated to transmit the requests for legal assistance;
 - f) „competent authorities” – the courts, the prosecutor offices and other competent institutions that may appear in conducting mutual legal assistance;
 - g) „legal entity” – the entities that have a legal personality according to the Contracting Party legislation, where they have been constituted and have their residence.

Article 2

Legal protection and access to courts and other authorities

1. Citizens of a Contracting Party, shall enjoy in the courts and other competent institutions of the other Contracting Party protection of their rights under the same conditions as its own citizens.
2. The citizens of a Contracting Party shall have free access to courts and other competent authorities on the territory of the other Contracting Party. Citizens of one Contracting Party can represent their own interests, submit requests and undertake actions in

front of the courts and other competent authorities on the territory of the other Contracting Party under the same conditions as its own citizens.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 are equally applicable to legal entities.

Article 3

Means of communication

1. In order to provide legal assistance, as defined by the present Agreement, the competent authorities of the Contracting Parties shall communicate through the central authorities.

2. The central authorities indicated in paragraph 1 are:

- for the Republic of Moldova - the Ministry of Justice and the General Prosecutor's Office,
- for Bosnia and Herzegovina - the Ministry of Justice of Bosnia and Herzegovina.

3. In urgent matters, the communication can be carried out through the International Criminal Police Organization (INTERPOL).

4. The diplomatic way of communication is not excluded.

Article 4

Communication language

1. The request and the enclosed documents shall be submitted in the official language of the requesting Contracting Party, accompanied by a translation in the official language of the requested Contracting Party or in English.

2. The answers to the request shall be submitted in the official language of the requested Contracting Party, accompanied by a translation in the official language of the requesting Contracting Party or in English.

Article 5

Expenses of the mutual legal assistance providing

1. The Contracting Parties shall bear all expenses related to the legal assistance provided on their territory, inclusively the ones of the evidence administration.

2. The transport expenses and allowances of the witnesses and experts related to their travel shall be born by the requesting Contracting Party. The expert has the right to an expert honorarium as well.

3. The expenses mentioned in paragraph 2 shall be indicated in the summons. At the request of the witness or expert, the requesting Contracting Party shall compensate in advance, partially or integrally, the mentioned expenses.

Article 6

Content of the legal assistance

The legal assistance, under the provisions of the present Agreement, shall include:

- a) drawing up, transmission and service of judicial and extrajudicial documents;
- b) hearing of parties, witnesses, experts and other persons;
- c) expert examination;

- d) investigations and establishments of facts;
- e) taking guarantee and preservation measures;
- f) document verification;
- g) providing copies or documents extracts;
- h) recognition and enforcement of judicial and arbitral decisions in civil matters,
- i) other forms of legal assistance provided in civil and criminal matters.

Article 7

Obligation of submitting the request

1. The demand for providing legal assistance, according to the present Agreement, shall be submitted in the form of a written request.
2. The request is submitted by the court or other competent authority of the requesting Contracting Party and is transmitted, through the central authorities, to the court or other competent authority of the requested Contracting Party.

Article 8

Content and form of the request

1. The request shall include:
 - a) the name of the requesting Contracting Party authority which draws up the request and, if possible, the name of the requested Contracting Party authority;
 - b) the name, family name and the patronymic, the birth date, the residence, the profession, the citizenship of the parties and their position in the proceedings and for legal entities – the name and address of their headquarter;
 - c) the name and the address of the parties' representatives, if they have them;
 - d) the number and the description of the record for which the legal assistance is requested, and in cases of criminal matter, shall be indicated as well the legal qualification of the offence;
 - e) the object of the request and, if necessary, the questions that are to be addressed to the persons whose interrogation is requested;
 - f) the declaration of the applied legislation;
 - g) the other elements foreseen by the present Agreement for other kinds of legal assistance.
2. The request and the enclosed documents, which are transmitted to the courts and/or to the competent authorities of the Contracting Parties, shall bear the signature and seal of the court or of the competent authority which draws them up.
3. The requested Contracting Party may ask additional information or documents that are necessary for examining the request.

Article 9

Means of providing legal assistance

1. The actions, mentioned in the request, shall be conducted according to the provisions of the requested Contracting Party legislation.

2. A Contracting Party may apply the procedure rules of the other Contracting Party, at the request of the last, in case it is not in opposition with its fundamental principles.

3. In cases of a demand for an urgent accomplishment of a request for legal assistance, the court or the competent authority shall justify it through a letter.

4. If the request can not be accomplished integrally or partially, according to paragraphs 2 and 3 of this article, then the requested Contracting Party shall immediately inform the requesting Contracting Party about it, indicating the reasons for the non-accomplishment of the request.

Article 10

Transmission of the request to the competent authority

If the authority of the requested Contracting Party is not competent to accomplish the request, it shall transmit the request to the competent authority which is in right to accomplish it, and shall inform the competent authority of the requesting Contracting Party about it, through the central authorities of the Contracting Parties.

Article 11

Impossibility to accomplish the request

If the authority of the requested Contracting Party is not competent to accomplish the request, and there is no other authority being identified as competent to accomplish it, it shall immediately inform, through the central authorities, the requesting Contracting Party authority and return the transmitted documents, indicating the reasons for the non-accomplishment of the request.

Article 12

Refusal to provide legal assistance

1. The requested Contracting Party may refuse to provide legal assistance, if the conditions of the present Agreement are not fulfilled.

2. The requested Contracting Party may refuse to provide legal assistance, if it considers that the accomplishment of the request shall jeopardize its sovereignty or security, or it can be in contradiction with its legislation.

3. In cases when legal assistance is refused, the Contracting Parties shall inform each other in writing about it and indicate the reasons of refusal.

Article 13

Exemption from legalization

1. The public documents which have been composed or issued by the court or other authority of one Contracting Party and which possess signature and seal shall not be further certified for the purpose of the use in front of the authorities of the other Contracting Party.

2. Likewise, it is not necessary to further certify personal identity papers, if they have been certified by the court or other competent authority.

3. The provision of paragraph 1 of this article also refers to the copies of public and private identity papers, which have been certified by the court or other competent authority.

Article 14

Service authentication

1. The service of documents is confirmed through the proof of delivery which is drawn up according to the requested Contracting Party legislation. The proof of delivery must contain information about the place and the date of the service, the signature of the receiver, the signature of the clerk empowered to hand over the documents and the seal of the competent authority.
2. If the receiver refuses to take the documents, a note about the reasons of refusal shall be made in the proof of delivery.

Article 15

Protection of witnesses and experts

1. The witness or the expert, who appears before the courts or other competent authorities of the requesting Contracting Party according to the summons, regardless of his/her citizenship, shall not be prosecuted, detained or subjected to any other forms of limitation of his/her freedom for any acts or in accomplishment of judgments which preceded his arrival to the requesting Contracting Party.
2. The immunity, foreseen in paragraph 1, shall cease to apply if the witness or the expert, being free to leave the requesting Contracting Party, has not left within fifteen days after his hearing after he/she had been informed that his/her presence is not necessary anymore. This period shall not include the time when the witness or the expert, due to some reasons independent of his/her will, could not leave the territory of the requesting Contracting Party.

Article 16

Information about the legislation

The Contracting Parties shall inform each other, on request, about the legislation in force or the legislation that was in force in their states, as well as its application by the courts.

CHAPTER II

LEGAL ASSISTANCE IN CIVIL MATTERS

Article 17

Exemption from payment of expenses related to the guaranteed legal assistance

1. When appearing before the courts of a Contracting Party, the citizens of the other Contracting Party have the right to be exempted from lawsuit taxes and expenses, as well as can benefit of a state guaranteed legal assistance during the lawsuit, under the same conditions, as its own citizens.
2. The provisions of paragraph 1 are equally applied to the legal entities.

Article 18

Competent authority's actions in the accomplishment of the requests

1. In the accomplishment of a request, the requested competent authority applies the legislation of its state. The requested competent authority may apply, at the request of the requesting competent authority, a special procedure, if it is not in contradiction with the legislation of its state.

2. At the request of the requesting competent authority, the requested competent authority shall communicate, in due time, the place and the time frame for the request accomplishment, in order to offer the possibility to the interested party to assist.

Article 19

Address establishment of the legal entities and of the individuals

When the address of the legal entity or of the individual, in relation to whom the request is drawn up, is not known or the provided address is incorrect, the requested competent authority takes all necessary measures with the purpose to establish it. If it is impossible to establish the address, the requested competent authority informs the requesting competent authority about it.

Article 20

Transmission of civil status documents

1. The competent authorities of one Contracting Party shall transmit, on request, free of charge, to the competent authorities of the other Contracting Party, civil status certificates, extracts from civil status registers, as well as certified copies from decisions, adopted by the courts in civil matters, if these documents refer to the citizens of the requesting Contracting Party.

2. The transmission of the acts, mentioned in paragraph 1, shall be carried out through the Ministries of Justice of the Contracting Parties.

CHAPTER III

INHERITANCE MATTERS

Article 21

Principle of equality

1. The citizens of one Contracting Party can, on the territory of the other Contracting Party, acquire property rights according to the legal or testament inheritance under the same conditions and in the same scope as the citizens of that Contracting Party.

2. The citizens of one Contracting Party can, with the statement of their final will, manage their property on the territory of the other Contracting Party.

Article 22

Applicable legislation

1. The right to succession in regard to movable goods is determined by the legislation of the Contracting Party whose citizen has been the deceased at the date of his death.

2. The right to succession in regard to immovable goods is determined by the legislation of the Contracting Party where the goods are situated.

3. The succession goods are considered movable or immovable according to the Contracting Party legislation on which territory these are situated.

Article 23

Will

1. The form of drawing up, modifying and revoking the will is the one provided at the date of its drawing up, modifying or revoking, by the Contracting Party legislation whose

citizen has been the deceased or by the Contracting Party legislation on which territory this document is made.

2. In regard to testamentary capacity, or the one to modify and revoke a will, as well as to the legal consequences of will vices, shall be applied the legislation of the Contracting Party whose citizen has been the deceased at the date of drawing up, modifying or revoking the will.

3. According to the same legislation are established the forms of provisions of the will which are permitted.

Article 24

Communication of death cases

1. When a citizen of a Contracting Party dies on the territory of the other Contracting Party, the competent authority of this Party notifies the diplomatic mission or the consular office of the other Contracting Party, as soon as possible, about the death, communicating at the same time everything that is known about the heirs, their domicile or residence, the succession assets, as well as about the existence of a will. This provision is applied as well when the competent authority of one Contracting Party is informed that the citizen of the other Contracting Party has died on the territory of a third state, and has left the goods on its territory.

2. The diplomatic mission or consular office, knowing about a death that has taken place under conditions mentioned in paragraph 1, as well as about an inheritance, communicates these details to the competent authority, as to take necessary measures to preserve the succession.

3. If a succession is being opened on the territory of one Contracting Party and there is data about heir citizens of the other Contracting Party, the competent authority shall inform, with no delay, the diplomatic mission or the consular office of this Contracting Party about it.

CHAPTER IV

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF COURT AND ARBITRARY DECISIONS

Article 25

Court decisions

1. The Contracting Party shall, according to the provisions of the present Agreement, recognize and enforce the following court decisions, adopted on the territory of the other Contracting Party:

- a) the court decisions in civil matters, which include, economic and family matters;
- b) the court decisions in criminal matters in the part where it has been decided on property requests.

2. On the territory of the Contracting Parties shall be recognized, as well, without a special procedure, the decisions of the guardianship authorities, civil status institutions and other institutions in civil and family matters that do not require, due to its character, enforcement.

Article 26

Conditions for recognition and enforcement

The court decisions from article 25 of the present Agreement shall be recognized and enforced, if the following conditions are fulfilled:

- a) the decision is effective and executive, according to the legislation of the Contracting Party on whose territory it has been pronounced;
- b) according to the legislation of the Contracting Party where it is recognized or enforced, deciding in that legal matter is not exclusively under jurisdiction of the national court or other authority;
- c) the party, who did not participate in the proceedings and against whom the decision has been pronounced, had been in time and legally summoned to participate in the proceedings, and in the case of legal incapacity to be present to proceedings, he/she had been properly represented, according to the legislation of the Contracting Party on whose territory the decision had been pronounced;
- d) if between the same parties in the same matter and on the same reasons, on the territory of the Contracting Party, where the decision is to be recognized and enforced, the court has not yet pronounced an effective decision or has not recognized another foreign court decision;
- e) if the recognition and enforcement is not in contradiction with the legislation of the Contracting Party where the recognition and enforcement is requested.

Article 27

Arbitrary decisions

1. The Contracting Party, on its territory, shall recognize and enforce the decisions of the arbitrary institution (hereinafter: the arbitrary decisions) which are pronounced on the territory of the other Contracting Party.

2. The recognition and enforcement, provided in paragraph 1 of the present article, shall be refused if are not fulfilled the following conditions:

- a) the arbitrary decision is not founded (based) on a written agreement, through which the parties have agreed to submit all the litigations (lawsuits) or some litigations, that can appear between them referring to a legal contractual or non-contractual relation (hereinafter: convention on arbitration);
- b) the convention on arbitration is not valid according to the Contracting Party legislation where the recognition and enforcement is requested;
- c) the arbitrary institution has not been chosen or the arbitrary debates have not been accomplished, according to the convention on arbitration;
- d) the arbitrary institution has violated its jurisdiction limits, provided by the convention on arbitration;
- e) the arbitrary decision has been nullified or suspended by the authority of the Contracting Party where the decision had been pronounced.

3. In the situation when the arbitrary institution has violated its jurisdiction limits, provided by the convention on arbitration, then the arbitrary decision shall be recognized and enforced just in part for which the institution has been authorized, if all the rest conditions had been fulfilled.

Article 28

Request for recognition and enforcement

1. The interested party presents a request for recognition and enforcement of court or arbitrary decisions to the competent court of the Contracting Party where the recognition and enforcement is requested or to the competent court of the Contracting Party where the decisions had been pronounced, which shall submit the request, in the way provided by article 4 of the present Agreement.

2. To the request for recognition and enforcement, the interested party shall attach:

- a) the decision in original or the certified copy of it, with the confirmation that the decision is effective and executive, if that is not noted in the decision;
- b) the confirmation that the party that did not participate in the proceedings and against which the decision has been pronounced, had been in time and legally summoned, or in the case of legal incapacity to be present to proceedings, he/she had been properly represented, according to the legislation of the Contracting Party on whose territory the decision had been pronounced;
- c) the convention on arbitration in original or the certified copy of it on the jurisdiction of selected court.

Article 29

Procedure for recognition and enforcement

1. The procedure for recognition and enforcement of a decision is governed by the Contracting Party legislation on the territory of which the recognition and enforcement is requested.

2. If the decision contains solutions on different request ends which are dissociable, the recognition and enforcement can be agreed separately.

3. The court shall decide on the admissibility of the request for recognition and enforcement, taking into account of the conditions provided by the articles 27 and 28 of the present Agreement.

Article 30

Effects of recognized and enforced decisions

on the territory of the requested Contracting Party

The final decisions, being already recognized and admitted for enforcement, shall have equal effects as those adopted by the competent authorities of the requested Contracting Party.

CHAPTER V

LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

Article 31

Legal assistance in criminal matters

1. The general forms of legal assistance include in particular: conducting and fulfilling certain proceedings, criminal investigation, examination of facts and interrogation of persons, seizure and temporary deprivation of objects, transmission of files, written documents and other objects, which are in connection with the criminal proceedings in the requesting

Contracting Party and other acts that may appear in proceedings in providing legal assistance in criminal matters.

2. To the request for seizure, for temporary deprivation of goods or for interrogation of persons, the competent authority of the requesting Contracting Party shall enclose a certified copy of the act regarding the accomplishment of these actions, issued by a court or by another competent authority.

3. The objects and the documents, which are delivered for the accomplishment of the request, shall be returned by the requested Contracting Party, as soon as possible, to the requesting Contracting Party, if the last does not give up to them.

Article 32

Summons

The coercive proceedings can not be indicated in the summons addressed to the suspect, the accused person, the victim, the witness, the expert or to other participants, in case they do not appear before the court. A sanction can not be applied in respect to the persons that do not appear in front of the court.

Article 33

Temporary transfer of detained persons

1. When a court or the competent authority of a Contracting Party summons a person detained on the territory of the other Contracting Party as a witness or for the accomplishment of a confrontation, the person can be temporary transferred on the territory of the requesting Contracting Party if he/she consents.

2. The requesting Contracting Party is obliged to return the temporary transferred person within the period indicated by the requested Contracting Party.

3. The transfer can be refused:

- if the detained person does not agree;
- if, in case of transfer, his/her detention is extended;
- if, according to the opinion of the requested Contracting Party, there are several important reasons to refuse the transfer of this person to the requesting Contracting Party.

4. The transfer can be delayed, if the presence of the detained person is needed in criminal proceedings on the territory of the requested Contracting Party.

5. If a third state has to transmit a detained person from the territory of one Contracting Party to the territory of the other Contracting Party, it shall apply the provisions of the present Agreement and shall approve the transit of the person, in case that he/she is not a citizen of that state.

6. In cases provided in paragraph 1 of the present article, the transferred person must be detained on the territory of the requesting Contracting Party or, in the case provided in paragraph 5 of the present article, on the territory of the requested Contracting Party for the transit, excepting the case when the requested Contracting Party for the transfer has not asked the release of that person.

7. If the authorities of the requested Contracting Party accomplish the request, the requesting Contracting Party is obliged to keep the person in detention during the stay on its territory and after the undertaken action of legal assistance, to return immediately him/her to the requested Contracting Party, with the condition that the release is not required.

8. The transferred person is under protection provided in article 15 of the present Agreement.

Article 34

Protection of the personal freedom

1. The person, summoned to a court of the requesting Contracting Party or to be tried for actions that is responsible for, regardless his/her citizenship, can not be arrested or put under criminal proceedings, can not be detained or limited in his/her personal freedom for actions that are not stipulated in the summons and are committed during the period before his/her departure from the requesting Contracting Party.

2. The limitation of freedom is allowed, if the summoned person, after his/her presence is no longer necessary, stays more then 15 days on the territory of the requesting Contracting Party, though he/she could have left, or voluntarily has returned on the territory of the requesting Contracting Party, after he/she had left it.

Article 35

Presence in legal assistance actions

1. On the basis of a motivated request of the central authority of the requesting Contracting Party, the central authority of the requested Contracting Party shall offer information regarding the place and the time of the accomplishment of the request.

2. The representatives of the competent authorities of the requesting Contracting Party, the involved persons in criminal proceedings, as well as their legal representatives can be present in the accomplishment of the procedural actions, with the consent of the competent authority of the requested Contracting Party. These persons are protected according to the article 15 of the present Agreement.

3. The consent for the presence of the representatives of the competent authorities of the requesting Contracting Party, in the meaning of paragraph 2 of the present article, is offered by the competent authority of the requested Contracting Party for the accomplishment of the request.

Article 36

Notifications from the criminal record

1. The Contracting Parties shall inform mutually about all the sentences regarding their citizens, which have been registered in the criminal record. The Contracting Parties shall transmit, yearly, the excerpts from the criminal records to the authorities mentioned in article 3 of the present Agreement.

2. The Contracting Parties shall provide, at the request, informations about the citizens of the other Contracting Party that are or have been under criminal investigation on its territory.

Article 37

Special ways of providing legal assistance

Interrogation by video conference

1. When a person from the territory of a Contracting Party should testify or give an expert evaluation before the courts of the other Contracting Party, but his/her presence is not necessary or is not possible, the competent authority of the respective Contracting Party can request an interrogation by video-conference, under the conditions established in paragraphs 2-7.

2. The requested Contracting Party shall approve the interrogation by video conference, if it is not in contradiction with the fundamental principles of its legislation and under the condition that it possesses the necessary technical means for this kind of interrogation. If the requested Contracting Party does not possess the necessary technical means, the requesting Contracting Party can place at its disposal the respective means, according to the present Agreement.

3. The requesting Contracting Party, together with the request for interrogation by video conference, shall also present the information regarding the reason for which the presence of the person to testify or to give an expert evaluation is not possible, as well as the name of the court and of the present persons to the interrogation.

4. The court of the requested Contracting Party shall summon the person according to its legislation.

5. During the interrogation by video-conference, the following rules shall be applied:

- a) the court or the competent authority of the requested Contracting Party shall be present at the interrogation with the assistance of an interpreter, if necessary, and shall be responsible for the establishment of the identity of the interrogated person, as well as for the respecting of the fundamental principles of its legislation. If the court or the competent authority of the requested Contracting Party consider that the fundamental principles of its legislation have been violated, the immediate actions shall be undertaken for the interrogation according to these principles;
- b) the competent authorities of the Contracting Parties, if necessary, shall agree on the protective measures of the interrogated persons;
- c) the hearing is directly led by the court or by the competent authority of the requesting Contracting Party, according to its legislation and instructions of that court or authority;
- d) at the request of the requesting Contracting Party or interrogated person, if necessary, the requested Contracting Party shall provide an interpreter for the interrogated person;
- e) the interrogated person may invoke his/her right not to testify according to the legislation of the requesting Contracting Party.

6. Without changing the agreed measures for protection of the person, the court or the competent authority shall mention, in the interrogation minutes, the day and the date of the interrogation, the given oaths and the information about the technical conditions of the interrogation. The authorized institution of the requested Contracting Party shall confirm that the interrogation has been made without the intimidation of the person and/or without the application of force over the interrogated person. The authorized institution of the requested Contracting Party shall deliver the mentioned document to the authorized institution of the requesting Contracting Party.

7. In cases when the experts or the witnesses are interrogated, according to the present article and, in spite of the obligation to testify, refuse to testify or give false statements, each of the Contracting Parties shall undertake the necessary measures in order to ensure the application of its national legislation, in the same way as when the interrogation would be made before its national institutions.

8. According to the possibilities and the response of the competent court, the Contracting Parties may apply the provisions of the present article to the accused persons and the suspects interrogated by video conference. In this case, the involved persons shall agree with the conditions of the interrogation, according to its national legislation and international

instruments, to which are parties the both states. In case of interrogation of the mentioned persons, the presence of their legal representatives must be insured before the competent authorities of the requesting Contracting Party. The interrogation of the accused persons and suspects is allowed only with their consent.

9. The expenses of the accomplishment of the interrogation by video conference or for the access to communications in the requested Contracting Party, the expenses for interpretation and expert evaluation, travel expenses of the interpreters and experts are paid by the requesting Contracting Party, except the case when the requested Contracting Party gives up, completely or partly, to the compensation of these expenses.

Article 38

Taking over the criminal proceedings

1. If a citizen of one Contracting Party or a person who has a domicile or a residence on its territory has committed a criminal act on the territory of the other Contracting Party, and that act is punishable by the legislation of the both states, the Contracting Party on the territory of which the act has been committed, may request from the other Contracting Party to take over the criminal proceedings.

2. The competent authorities of the requested Contracting Party shall conduct the criminal proceedings, according to the provisions of its legislation.

Article 39

Content of the request for taking over the criminal proceedings

1. The request for taking over the criminal proceedings shall include the fact situation, as well the personal data of the accused person, his citizenship, domicile or residence. The request shall be accompanied by the following:

- a) the original documents of the criminal case or certified copies;
- b) the evidence of the citizenship, domicile or residence of the person, for whom the taking over the criminal proceedings is requested;
- c) the excerpt of the criminal legislation of the requesting Contracting Party regarding the certain criminal matter.

2. The requested Contracting Party informs the requesting Contracting Party on taking over the criminal proceedings. If the requested Contracting Party does not accomplish the request for taking over of criminal proceedings, it shall immediately inform the requesting Contracting Party and return the documents enclosed to the request.

Article 40

Refusal to take over the criminal proceedings

The competent authority of the requested Contracting Party can refuse the accomplishment of measures of the criminal proceedings, indicated in the request for taking over of the criminal proceedings. These measures are definitely refused in the following cases:

- a) if the court or the competent authority of the requested Contracting Party has stopped the criminal case due to the lack of evidences or the committed act does not constitute an offence;
- b) if the accused person of the requested Contracting Party is effectively discharged;

- c) if the court decision of the requested Contracting Party has been already accomplished or can not be accomplished according to the legislation, and also as a result of pardon or amnesty act;
- d) if the decision expired according to the legislation of the requested Contracting Party.

Article 41

Exchange of information regarding criminal proceedings

The requested Contracting Party informs the requesting Contracting Party about the result of the criminal proceedings and, therefore, delivers the document that certifies its achievement or not, certified adequately.

Article 42

Refusal to provide legal assistance

1. Apart from the general reasons in providing legal assistance, foreseen in article 12 of the present Agreement, the requested Contracting Party may refuse to provide legal assistance in the following criminal matters:

- a) if the act, mentioned in the request, is not punishable, according to the legislation of the requested Contracting Party;
- b) if the act is only an offence of the obligatory military duty;
- c) if the act represents a political offence or is connected with such an act.

2. For the purpose of application of the paragraph 1 of the present article, the following acts shall not be considered to be political offences:

- a) crimes against humanity, which are regulated by the UN Convention from 1948 on the prevention and eradication of the genocide;
- b) crimes, defined in article 50 of the Geneva Convention from 1949 for the amelioration of the condition of the wounded and sick in armed forces in the field, the Geneva Convention from 1948 for the amelioration of the condition of wounded, sick and shipwrecked members of armed forces at sea, in the article 130 of the Geneva Convention from 1949 relative to the protection of civilian persons in time of war.
- c) all the violations of the war legislation which are in force, at the beginning of the application of the present Agreement and the customs of war that exist at that moment.

CHAPTER VI

FINAL PROVISIONS

Article 43

Application

1. The Contracting Parties engage themselves to act obeying the provisions of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms while accomplishing the provisions of this Agreement.

2. On the basis of this Agreement, the states shall offer legal assistance only on the territories controlled by competent authorities of the Contracting Parties.

Article 44

Effects of the Agreement

The present Agreement shall not affect the existing obligations of the Contracting Parties, which emerge from the international treaties in force to which are part of.

Article 45

Settlement of the disputes

1. Each dispute that is resulted from the application of the present Agreement shall be solved in a diplomatic way.
2. The present Agreement can be amended or changed on the same way as this Agreement is concluded.

Article 46

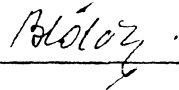
Validity of the Agreement

1. The present Agreement is concluded for an unlimited period of time and enters into force on the date of the last written notification, through the diplomatic channels, about the accomplishment by the Contracting Parties of the internal procedures necessary for its entering into force.
2. Each Contracting Party may denounce this Agreement through a written notification, addressed to the other Contracting Party. The denunciation enters into force, after the expiration of 6 months, which shall begin from the first day of the following month, being made the written notification.
3. Regardless the denunciation of the present Agreement, the all known informations by the Contracting Parties, according to the provisions of present Agreement, shall continue to be protected according to the stipulated provisions till the moment when the Contracting Party that has offered the information exempts from the accomplishment of the obligation of the Contracting Party, which received the information.
4. The denunciation of the Agreement, according to the present article, shall not affect the implementation of the projects and the programs launched during the period of its validity, if the Contracting Party has not agreed in another way.

The present Agreement is signed at Chisinau on 19 June 2002 in two original copies in English and as well as in official languages of the Contracting Parties, for the Republic of Moldova in Moldavian, and for Bosnia Herzegovina in Bosnian, Croatian and Serbian; all the texts being equally authentic. In case of a divergence in interpretation, the English version shall prevail.

FOR THE REPUBLIC OF MOLDOVA

FOR BOSNIA AND HERZEGOVINA

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie certificată de pe Acordul între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală (Chișinău, 19 iunie 2012), originalul căruia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Moraru

RENICI,
Director al Direcției Generale Drept
 Internațional a Ministerului Afacerilor
 Externe și Integrării Europene al
 Republicii Moldova

**Argumentarea necesității ratificării
Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina
privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală**

1. Informații generale

Convențiile multilaterale, care reglementează relațiile juridice dintre Bosnia și Herțegovina și Republica Moldova, reprezintă o bază legală suficientă pentru cooperare.

Cu toate acestea, în procesul acordării asistenței juridice internaționale în relațiile cu Bosnia și Herțegovina, au fost identificate unele lacune, în partea ce ține de recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor judecătorești în materie civilă. Astfel, întru realizarea unei cooperări internaționale depline în materie civilă, s-a considerat imperios semnarea Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, ceea ce va completa vidul reglementărilor juridice depistate.

De asemenea, în procesul negocierii instrumentului respectiv, s-a convenit de-a lărgi domeniul de reglementare al acestuia, astfel, fiind introduse și prevederi ce vizează materia penală, în vederea evitării viitoare divergențelor în procesul acordării asistenței juridice.

În context, relatăm că negocierile asupra proiectului Acordului au fost inițiate prin Decretul Președintelui nr. 105-V din 15 decembrie 2009, fiind desfășurate 2 runde de negocieri, la finalul cărora, la Chișinău, la 19 iunie 2012, a fost semnat Acordul între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală.

2. Aspectul politic

În conformitate cu Planul național de acțiuni pentru anul 2008 privind protejarea cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94 din 04.02.2008, Republica Moldova a identificat lacunele și cauzele tergiversării acordării asistenței juridice cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare.

Prin urmare, în consecința ratificării Acordului și intrării în vigoare a acestuia, cetățenii Republicii Moldova se vor bucura de aceleași drepturi procesuale în fața instanțelor judecătorești și organelor de drept ale Bosniei și Herțegovinei, ca și cetățenii statului respectiv. Astfel, este justificată ratificarea Acordului în cauză.

3. Aspectul normativ

În ceea ce privește compatibilitatea Acordului în discuție cu alte instrumente internaționale, deja intrate în vigoare pentru Republica Moldova, menționăm că prezentul Acord nu va aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din Convențiile la care ambele state sunt parte.

Prevederile Acordului nu contravin legislației naționale în vigoare și nu vor genera modificarea acestora.

4. Aspectul organizatoric

Pentru realizarea prevederilor Acordului, nu este necesar de a înființa structuri noi sau de a le modifica pe cele existente, sarcina de organizare și de coordonare a procesului de executare, urmînd să revină următoarelor instituții, conform competențelor funcționale:

- Ministerul Justiției
- Procuratura Generală

5. Aspectul financiar

Prin prisma prevederilor Acordului, cheltuielile ocazionate de aplicarea prezentului instrument bilateral sînt puse în sarcina statului care acordă asistența, cu excepția cheltuielilor suportate în legătură cu deplasarea martorilor și experților către autoritățile competente solicitante.

Astfel, acoperirea cheltuielilor urmează a fi efectuată din bugetul autorităților responsabile, în limita alocațiilor bugetare prevăzute în acest sens.

6. Aspectul economic

Ratificarea Acordului nu va avea consecințe negative pentru economia Republicii Moldova.

7. Aspectul temporar

Prevederile Acordului vor putea fi puse în aplicare imediat după intrarea în vigoare a acestuia.

Prezentul Acord intră în vigoare la data recepționării ultimei notificări în scris, pe cale diplomatică, despre îndeplinirea de către părți a procedurilor interne necesare intrării lui în vigoare.

În lumina celor expuse, Ministerul Justiției al Republicii Moldova consideră oportună ratificarea Acordului vizat.

Vladimir GROSU
Viceministru

2005, mun.Chișinău, str.Cosmonauților 7
tel.: 22-66-29

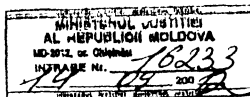
12.09.2012 nr. 17/1-07/243
La nr. 06/6483 din 03.08.2012

Ministerul Justiției

Cu referință la scrisoarea Ministerului Justiției, cu nr. 06/6483 din 03.08.2012, privind examinarea și avizarea proiectului Hotărârii Guvernului *„pentru aprobarea proiectului de lege privind ratificarea Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală”*, Ministerul Finanțelor, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea subiectului dat.

Veaceslav NEGRUȚA

Ministru

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: minconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Плоца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: minconcom@mec.gov.md
Веб-страница: www.mec.gov.md

10.08.2012 nr. *10-4368*

La nr. _____ din _____ 20 _____

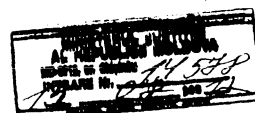
Ministerul Justiției

Referitor la demersul nr. 06/6493 din 03.08.2012

Prin prezenta, aducem la cunoștință că, Ministerul Economiei a examinat setul de materiale necesar pentru ratificarea *Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală*, semnat la Chișinău, la 19 iunie curent și în limita competențelor sale funcționale comunică lipsa obiecțiilor asupra acestuia.

Viceministru

Octavian CALMÎC

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI-04/21-10845 " 10 " 08 2012

Ministerul Justiției

Cu referire la scrisoarea 06/6483 din 03.08.2012, informăm că Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat setul de acte în vederea ratificării Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, semnat la Chișinău, la 19 iunie 2012 și în limita competenței sale, ține să comunice că susține ratificarea acestuia.

Totodată, din setul de materiale prezentat au lipsit următoarele documente:

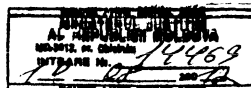
- proiectul HG pentru aprobarea Legii de ratificare în limba rusă;
- proiectul Legii de ratificare în limba rusă;
- avizele instituțiilor vizate;
- comentariile asupra obiecțiilor și propunerilor formulate de ministere.

Concomitent, considerăm oportun a efectua următoarele modificări:

- în proiectul HG prezentat a înlocui cuvântul „Parlamentului” cu sintagma „Președintelui Republicii Moldova”;
- în proiectul Legii pentru ratificare a expune art. 2 în următoarea redacție „Ministerul Justiției și Procuratura Generală vor îndeplini măsurile necesare pentru realizarea prevederilor tratatului menționat”;
- actualul articol 2 din proiectul Legii de ratificare va deveni articolul 3.

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că, MAEIE nu avizează proiectele HG privind aprobarea legilor de ratificare a tratatelor și proiectele legilor de ratificare a tratatelor, ci în conformitate cu punctul 8 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 120 din 12 februarie 2001, examinează seturile de documente necesare îndeplinirii procedurilor interne în vederea punerii tratatelor în vigoare.

Natalia GHERMAN
Viceministru

**PROCURATURA GENERALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

2005, Chișinău, str. Mitropolit
Bănulescu-Bodoni, 26
Tel. 22-50-75, email:
proc-gen@procuratura.md

**ГЕНЕРАЛЬНАЯ ПРОКУРАТУРА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

2005, Кишинев, ул. Митрополита
Бэнулеску-Бодони, 26
Тел. 22-50-75, email:
proc-gen@procuratura.md

20.08.2012 nr. 7-5-63/12-3470
06/6483 din 03.08.2012

**Domnului Vladimir Grosu
Viceministru al Justiției**

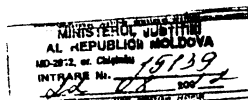
Stimate Domnule Viceministru,

Procuratura Generală a examinat setul de acte în vederea ratificării acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală. Susținem proiectele de acte fără careva propuneri sau obiecții.

Cu respect,

Adjunct al Procurorului General

Igor Serbinov **Igor SERBINOV**

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia politică externă și integrare europeană

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 23-76-08

www.parlament.md

18 septembrie 2012

CPE-9 Nr. 209

Dlui Oleg EFRIM
Ministru al Justiției

Stimate Domnule Ministru,

Cu referire la scrisoarea nr.06/7234 din 30.08.2012, prin care ați solicitat avizul consultativ al Comisiei politice externe și integrare europeană pe marginea setului de materiale cu privire la ratificarea Acordului între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, Vă comunicăm următoarele.

În conformitate cu art.7, alin.(2) din Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului este consultată la etapele premergătoare adoptării deciziei cu privire la inițierea negocierilor asupra unui tratat și semnării acestuia, după finalizarea negocierilor. Având în vedere că Acordul respectiv deja a fost semnat de către părțile contractante la 19 iunie 2012, avizarea consultativă a acestui document nu este oportună.

În contextul celor expuse, Vă recomandăm să prezentați Parlamentului spre examinare setul de materiale necesar ratificării Acordului nominalizat, în conformitate cu prevederile Legii nr.595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.120 din 12.02.2001.

Cu respect,

Igor CORMAN
Președintele Comisiei

